

การจัดการการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19

Personal Finance Management of the Accountancy Program Students during the Covid-19 Pandemic

ธีรณัฐ ไพศาลโสภาส¹ ปลายฟ้า เปี้ยนเกท¹ สุธีรัตน์ คำคู่¹ สุรนัย ช่วยเรือง² และ นราภรณ์ ไชยรัตน์^{3*}

Theeranuch Paisalopas¹ Plaifha PoanPate¹ Sureerat Dumkhoo¹ Suranai Chuairuang²

and Naraporn Chairat^{3*}

วันที่รับบทความ : 20/10/2564

วันแก้ไขบทความ : 20/12/2564

วันที่ตอบรับบทความ : 31/01/2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล และพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 รวมถึงศึกษาเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล และการเข้าร่วมโครงการที่ช่วยเหลือจากภาครัฐกับพฤติกรรมทางการเงินของนักศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ร้อยละ การวิเคราะห์ค่าที่แบบ Independent การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีรายจ่ายที่เกิดขึ้นเท่ากับรายได้คือเดือนละ 3,001 ถึง 6,000 บาทโดยเฉลี่ย ซึ่งนักศึกษาในหลักสูตรบัญชีบัณฑิตส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะทางการเงินในระดับที่ค่อนข้างดี แต่ไม่ได้ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีรายจ่ายโดยเฉลี่ยต่ำกว่านักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบว่านักศึกษานักศึกษามีการออมเงินมากกว่านักศึกษาชาย โดยช่องทางการออมเงินส่วนใหญ่คือการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ ในภาพรวมนักศึกษายังมีระดับของการออมเงินและการลงทุนที่น้อยหรือไม่มีการออมและการลงทุนเกิดขึ้นเลย ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการช่วยเหลือจากภาครัฐมีการตระหนักถึงการใช้จ่ายอย่างเหมาะสมและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเก็บออมเงิน

คำสำคัญ: ความรู้ทางการเงิน, การเงินส่วนบุคคล, พฤติกรรมทางการเงิน, การแพร่ระบาด Covid-19

¹ นักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

Student, Bachelor of Accountancy Program, Faculty of Commerce and Management, Prince of Songkla University, Trang Campus

² ดร., หลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

Dr., Department of Accountancy, Faculty of Commerce and Management, Prince of Songkla University, Trang Campus

³ อาจารย์, หลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

Lecturer, Department of Accountancy, Faculty of Commerce and Management, Prince of Songkla University, Trang Campus

* Corresponding author: E-mail address: naraporn.j@psu.ac.th

Abstract

The purposes of this study were to investigate knowledge level of personal finance management and personal financial behavior of the accountancy program students during the Covid-19 Pandemic as well as to examine the comparison between personal factors, knowledge level of personal finance management, participation in government aid programs and financial behavior of those students. Online questionnaires were utilized as a tool for data collection. The statistics employed in analysis including frequency, percentage, independent sample t-test, one-way ANOVA and Chi-Square. The results revealed that the students had expenses equal to incomes, which average monthly of 3,001 to 6,000 baht. Majority of the accountancy program students had a relatively good level of financial knowledge and skills, yet it was not affect the personal financial behavior. The fourth year students had lower expenses on average than other years. Furthermore, the results also found that female students saved more money than male students. The most common channel to save money was to deposits with commercial banks. However, the students as a whole had little or no savings and investment, which had an average monthly savings of less than 1,000 baht. Briefly, it also found that the students participating in government aid programs were aware of how appropriate spending was and thus affected to their saving behaviors.

Keywords: Financial knowledge, Personal finance, Financial behavior, The Covid-19 Pandemic

บทนำ

การจัดการการเงินส่วนบุคคลและความรู้ทางการเงินถือว่ามีสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันและจัดเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้แต่ละบุคคลที่มุ่งหวังให้ตนนั้นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีรวมถึงมีความมั่นคงทางการเงินไม่ควรมองข้ามเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้การบริหารจัดการทางการเงินไปจนถึงการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่เป็นไปอย่างมีระบบแบบแผนและเหมาะสมนั้นจะส่งผลให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่แต่ละบุคคลตั้งไว้ได้ (Sangwichitr et al., 2019) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นหรือสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและความยากลำบากในการดำรงชีพของผู้คนหมู่มาก หากบุคคลนั้น ๆ ขาดการจัดการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมทำให้เกิดปัญหาด้านสถานะทางการเงินได้

นับตั้งแต่ไวรัสโคโรนาเกิดขึ้นในประเทศจีนเมื่อปลายปี 2019 เชื้อไวรัสชนิดนี้ได้ระบาดไปทั่วโลก ข้อมูลจากสาธารณสุขทั่วโลกเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2564 ระบุว่า ไวรัสโคโรนาทำให้มีผู้ติดเชื้อไปแล้ว 95 ล้านคน และคร่าชีวิตผู้คนไปแล้วอย่างน้อย 2 ล้านคน การระบาดของไวรัสชนิดนี้ไม่ใช่แค่วิกฤตการณ์ด้านสาธารณสุขของโลกเท่านั้น แต่ยังสร้างความเสียหายต่อภาคสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง (Kruithern, 2021) จากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาในประเทศไทย ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจต้องหยุดชะงัก มีการลดลงของแรงงานในภาคบริการ มีผู้คนว่างงานและตกงานเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก (Ratanaprathetphong & Thussanabanjong, 2020) นอกจากนี้จำนวนผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานและเลิกจ้างอีกเป็นจำนวนมาก และเกิดสถานะเสี่ยงที่นักศึกษาอาจหลุด

ออกนอกระบบการศึกษา (Wornkhorporn, 2020) ด้วย โดยจากผลสำรวจของมหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่าในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 นักศึกษาได้รับผลกระทบโดยมีรายได้ลดลง 12.95% (Thaksin University, 2020) แต่อย่างไรก็ตามรัฐบาลได้ออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับบุคคลที่ได้รับผลกระทบในโครงการคนละครึ่ง ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งที่หวังจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2563 พร้อมทั้งช่วยกระจายรายได้สู่ผู้ประกอบการขนาดเล็ก และโครงการเราชนะที่มุ่งให้ความช่วยเหลือด้วยการลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชน รวมถึงในภาคการศึกษาที่มีทุนช่วยเหลือ นักศึกษาช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 เพื่อช่วยนักศึกษากลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์นี้ ทั้งนี้มาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐอาจจะช่วยแบ่งเบาภาระได้มากหรือน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้ทางการเงินของแต่ละบุคคล สำหรับบางคนที่ยังขาดความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลหรือไม่ได้เข้าร่วมตามมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐก็อาจไม่สามารถช่วยบรรเทาภาระลงไปได้ตามสมควร

การจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่ยังต้องพึ่งพาผู้ปกครอง เพราะจะช่วยให้สามารถวางแผนการเงินของตนเอง และครอบครัวได้อย่างถูกต้อง ส่งเสริมให้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้จ่ายอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิต หากมีความรู้ในการจัดการทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ (Namphut, Jaroenjitrkam & Wiwattana, 2014) ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงการจัดการการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล พฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล และศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และระดับความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลกับพฤติกรรมทางการเงินของนักศึกษา สาเหตุที่ทำการศึกษากลุ่มนักศึกษาระดับบัญชีบัณฑิตนี้เนื่องจากถือเป็นกลุ่มที่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการบันทึกตัวเลขรับจ่ายและมีความคุ้นเคยกับรายการทางการเงินเป็นอย่างดี จึงต้องการทราบถึง ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการประยุกต์ความรู้เหล่านี้กับพฤติกรรมทางการเงิน อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริม นักศึกษาให้มีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลที่เพียงพอและกำหนดพฤติกรรมการใช้เงินอย่างเหมาะสม อีกทั้งเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้ทราบข้อมูลที่เกิดจากการดำเนินโครงการช่วยเหลือลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล และระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล และการเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายกับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต

บททวนวรรณกรรม

ความรู้การจัดการการเงินส่วนบุคคล

การจัดการการเงินส่วนบุคคลนั้น เป็นกระบวนการในการบริหารเรื่องเงินของบุคคลให้เกิดประสิทธิภาพ โดย Namphut, Jaroenjitrkam and Wiwattana (2014) ได้ระบุถึงองค์ประกอบหลัก

ของการจัดการการเงินส่วนบุคคล ไว้ 6 ประการ ดังต่อไปนี้คือ 1) การสร้างฐานะความมั่นคงทางการเงิน หรือสุขภาพทางการเงิน (Financial health) 2) การรู้จักใช้เงินอย่างฉลาด (Spending money wisely) 3) การใช้เงินเพื่อที่อยู่อาศัย (Home and other real estate) 4) การสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตและทรัพย์สิน ด้วยการทำประกันภัย (Insurance program) 5) การลงทุนประเภทต่าง ๆ (Diversified investment portfolio) และ 6) การวางแผนการเงินสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement)

พฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลได้เป็น 3 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านรายได้และแหล่งที่มาของรายได้ 2) ด้านรายจ่าย และพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน 3) ด้านการออมและการลงทุน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. รายได้และ แหล่งที่มาของรายได้

จากผลการศึกษาของ Sangwichitr et al. (2019); Chansawaang (2018) และ Sahunan (2018) สรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ที่ 3,000 บาท ถึง 10,000 บาท ซึ่งส่วนใหญ่แล้วแหล่งที่มาของรายได้จะมาจากผู้ปกครองเป็นหลักและแหล่งรายได้รองลงมาคือเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาและการหารายได้เสริมจากการทำงานพิเศษ หรือมีรายได้หลักจากผู้ปกครองรวมรายได้จากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

2. รายจ่ายและ พฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน

ผลสรุปด้านรายจ่ายของนักศึกษาจาก Chirdchupunseeree and Chantuk (2016) ; Lertpiang (2014) และ Suktae, Wonglamthong and Paipayob (2019) พบว่านักศึกษามีรายจ่ายเฉลี่ยมากที่สุดในการใช้บริการด้านสุขภาพและความงาม เช่น ค่าใช้บริการฟิตเนส ค่าอาหารเสริม ค่าทำผม ค่าบริการคลินิกเสริมความงาม เป็นต้น อยู่ระหว่าง 0 ถึง 4,500 บาท รองลงมาคือรายจ่ายด้านอาหาร 2,001 ถึง 3,000 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ร้อยละ 25 ของรายได้ นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุดจะเป็นด้านการรักษาพยาบาล นอกจากนั้นพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินด้านการบริโภค ด้านการศึกษา ด้านการนันทนาการจะแปรผันไปตามความสนใจและความตระหนักด้านการเงินส่วนบุคคล (Lappanichayakun, 2015)

3. การออมและ การลงทุน

Nati et al. (2012) ได้กล่าวว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการออมเงินเท่าที่ควร ทั้งยังมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอยู่ในระดับต่ำ จึงควรมีการสนับสนุนหรือสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอันเป็นการส่งเสริมการออมเงินให้มากยิ่งขึ้น โดยหากพิจารณาถึงผลกระทบจากปัจจัยด้านรายได้ของนักศึกษาต่อพฤติกรรมการออมแล้ว Gaiyafai et al. (2020) และ Leekpai (2020) พบว่านักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการออมของนักศึกษาคือออมเพื่อใช้ในอนาคตฉุกเฉินและเพื่อซื้อสินทรัพย์เท่านั้น และยังไม่มีการลงทุนในปัจจุบัน โดยหากมีการลงทุนก็จะเป็นการฝากไว้กับธนาคารเป็นส่วนใหญ่ ส่วนทางด้านข้อมูลส่วนบุคคลที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมนั้น Inlakorn (2020) พบว่านิสิตเพศหญิงนั้นมีทักษะและพฤติกรรมทางการเงินสูงกว่านิสิตเพศชาย

ปัจจัยที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

การศึกษานี้สนใจปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมทางการเงินของนักศึกษาอันประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ ปัจจัยด้านสาขาวิชาที่เรียน และปัจจัยด้านการอยู่อาศัยกับผู้ปกครอง 2) ระดับความรู้ในการจัดการการเงินส่วนบุคคล และ 3) โครงการสนับสนุน ได้แก่ โครงการคนละครึ่ง โครงการเราชนะ และทุนช่วยเหลือโควิด 19 จากมหาวิทยาลัย

สมมติฐานการวิจัย

การศึกษานี้ กำหนดสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยการเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษาในหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 805 ราย ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีจำนวนนักศึกษามากที่สุดในคณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ โดยกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรม G* Power 3 (Faul et al., 2007) ที่ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.50 ซึ่งเป็นค่า Gold Standard ของการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเมื่อทำการทดสอบไคสแควร์ ค่า effect size เท่ากับ 0.5 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ค่าอำนาจทดสอบ (Power of Test) เท่ากับ 0.80 (Hair et al., 2010) ค่าองศาอิสระของตัวแบบ (df) เท่ากับ 21 เมื่อ NI คือตัวแปรสังเกตได้เท่ากับ 6 ตัวได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตเท่ากับ 86 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์โดยมีการเลือกตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักการความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenient Sampling) ทั้งนี้แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นปี คณะ และสถานที่พักอาศัย โดยลักษณะคำถามที่ใช้จะเป็นคำถามปลายปิด ซึ่งเป็นคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 2 ทาง จำนวน 1 ข้อ และคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือกจำนวน 3 ข้อ รวมทั้งหมด 4 ข้อ ใช้ทั้งมาตรวัดระดับกลุ่ม (Nominal Scale) และมาตรวัดแบบเรียงอันดับ (Ordinal Scale)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 ซึ่งลักษณะคำถามที่ใช้จะเป็นคำถามปลายปิด (ถูกหรือผิด) โดยเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารความมั่งคั่ง การใช้จ่ายเงิน การออมเงิน การลงทุน ประเภทต่าง ๆ และการวางแผนการเงินสำหรับอนาคต (Namphut, Jaroenjitrkam and Wiwattana, 2014) ทั้งหมดจำนวน 10 ข้อ เป็นคะแนนระหว่าง 0 ถึง 10 โดยพิจารณาจากคะแนนความถูกต้อง ใช้มาตรวัดระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) โดยนำคะแนนมาแปลความหมายดังนี้ ค่าเฉลี่ย 0 – 2 หมายถึง มีความรู้/ทักษะทางการเงินน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 3 – 4 หมายถึง มีความรู้/ทักษะทางการเงินน้อย ค่าเฉลี่ย 5 – 6 หมายถึง มีความรู้/ทักษะทางการเงินปานกลาง ค่าเฉลี่ย 7 – 8 หมายถึง มีความรู้/ทักษะทางการเงินมาก และค่าเฉลี่ย 9 – 10 หมายถึง มีความรู้/ทักษะทางการเงินมากที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา โดยลักษณะคำถามที่ใช้จะเป็นคำถามปลายปิด ซึ่งเป็นคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือกจำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วย

แหล่งที่มาของรายได้ รายได้ของนักศึกษา การเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย วิธีการจ่ายชำระเงิน รูปแบบการใช้จ่าย รูปแบบการเก็บเงินออม สัดส่วนการออมเงิน ความสม่ำเสมอในการออม และแนวทางการลงทุน และคำถามปลายเปิด จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายด้านที่อยู่อาศัยเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายด้านการศึกษาเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายด้านการอุปโภคและบริโภคเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายด้านยานพาหนะเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายด้านความบันเทิงเฉลี่ยต่อเดือน และเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน (Sukwattanasup, 2015) ซึ่งใช้ทั้งมาตรวัดระดับกลุ่ม (Nominal Scale) มาตรวัดแบบเรียงอันดับ (Ordinal Scale) มาตรวัดระดับช่วง (Interval Scale) และระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) โดยแบบสอบถามนี้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่ามีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปทุกข้อ ทั้งนี้ได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามความคิดเห็นที่ได้เสนอแนะ จากนั้นได้นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาในหลักสูตรบัญชีบัณฑิต จำนวน 30 ราย ซึ่งการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) พบว่ามีค่ามากกว่า 0.70

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม 2564 ถึงวันที่ 26 มีนาคม 2564 ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 12 วัน โดยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาในหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรังผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งได้มีการอธิบายชี้แจงการตอบแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ทำให้ได้แบบสอบถามตอบกลับมาที่มีความสมบูรณ์จำนวน 121 ชุดเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาลงรหัส ได้ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ทั้งสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ประกอบด้วย 1) ใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล และพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล 2) ใช้การทดสอบ Independent Sample t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา 3) ใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 ถึงสมมติฐานที่ 3 สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล และปัจจัยการเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายกับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา รวมถึงเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 4 สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามจากหลักสูตรบัญชีบัณฑิตมีจำนวนรวม 121 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 76.03 และเพศชาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 23.97 โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 47.93 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เท่ากับชั้นปีที่ 3 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.01 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.05 โดยไม่ได้อาศัยอยู่กับผู้ปกครอง ซึ่งพักอาศัยในหอพักทั้งภายนอกหรือภายในมหาวิทยาลัย รวมถึงบ้านเช่า

จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 79.34 และที่เหลือพักอาศัยกับผู้ปกครอง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.66

ระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

จากการวัดระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคะแนน 7 ถึง 8 คะแนน หมายถึง มีความรู้/ทักษะทางการเงินมาก จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 66.12 รองลงมา มีคะแนน 9 ถึง 10 คะแนน หมายถึง มีความรู้/ทักษะทางการเงินมากที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.45 และ มีคะแนน 6 คะแนน หมายถึง มีความรู้/ทักษะทางการเงินปานกลาง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.43

รายได้ แหล่งที่มาของรายได้ และการเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย

จากตารางที่ 1 นักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 3,001 ถึง 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.20 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในช่วง 9,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.61 โดยนักศึกษาอาจมีแหล่งรายได้เพียงแหล่งเดียวหรือหลายแหล่งรวมกัน ซึ่งแหล่งรายได้ส่วนใหญ่ของนักศึกษามาจากผู้ปกครอง แหล่งรายได้ลำดับรองลงมาได้มาจากกู้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และมีรายได้มาจากการหารายได้พิเศษตามลำดับ ทั้งนี้ นักศึกษาได้เข้าร่วมโครงการเราชนะมากที่สุดจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 76.86 มีการเข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 61.98 และเข้าร่วมโครงการทุนช่วยเหลือโควิด-19 จากมหาวิทยาลัย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.01 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมด้านรายได้ และการเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย

	จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)		
0 - 3,000	16	13.22
3,001 - 6,000	68	56.20
6,001 - 9,000	29	23.97
9,001 ขึ้นไป	8	6.61
แหล่งที่มาของรายได้ (สามารถเลือกตอบได้หลายข้อ)		
เงินรับจากผู้ปกครอง	117	96.69
กู้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	45	37.19
รายได้พิเศษ	27	22.31
การเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย		
โครงการคนละครึ่ง		
เข้าร่วม/ได้รับ	75	61.98
ไม่เข้าร่วม/ไม่ได้รับ	46	38.02
โครงการเราชนะ		
เข้าร่วม/ได้รับ	93	76.86
ไม่เข้าร่วม/ไม่ได้รับ	28	23.14
โครงการทุนช่วยเหลือ โควิด-19 จากมหาวิทยาลัย		
เข้าร่วม/ได้รับ	23	19.01
ไม่เข้าร่วม/ไม่ได้รับ	98	80.99

รายจ่ายและพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา

จากตารางที่ 2 นักศึกษาร้อยละ 55.37 มีรายจ่ายทั้งสิ้นตั้งแต่ 3,001 ถึง 6,000 บาทต่อเดือน โดยรายจ่ายที่มากที่สุดคือรายจ่ายด้านที่อยู่อาศัยเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 1,001 ถึง 3,000 บาท จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 46.28 นอกจากนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่มีรายจ่ายด้านการศึกษเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท รายจ่ายด้านการอุปโภคและบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาทด้วย ในขณะที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีรายจ่ายด้านยานพาหนะ และรายจ่ายด้านความบันเทิงเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงต่ำกว่า 1,000 บาทเช่นกัน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

	จำนวน	ร้อยละ
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)		
0 - 3,000	35	28.93
3,001 - 6,000	67	55.37
6,001 ขึ้นไป	19	15.70
รายจ่ายด้านที่อยู่อาศัยเฉลี่ยต่อเดือน เช่น ค่าเช่าหอ ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ (บาท)		
0 - 1,000	41	33.88
1,001 - 3,000	56	46.28
3,001 ขึ้นไป	24	19.84
รายจ่ายด้านการศึกษเฉลี่ยต่อเดือน เช่น ค่าอุปกรณ์การเรียน เอกสารการเรียน (บาท)		
0 - 1,000	116	95.87
1,001 - 3,000	5	4.13
รายจ่ายด้านการอุปโภคและบริโภคเฉลี่ยต่อเดือน เช่น สบู่ ยาสีฟัน ข้าวสาร ยารักษาโรค ฯลฯ (บาท)		
0 - 1,000	103	85.12
1,001 - 3,000	14	11.57
3,001 - 6,000	4	3.31
รายจ่ายด้านยานพาหนะเฉลี่ยต่อเดือน เช่น ค่าน้ำมันรถ ค่าเดินทาง (บาท)		
0 - 1,000	117	96.69
1,001 - 3,000	4	3.31
รายจ่ายด้านความบันเทิงเฉลี่ยต่อเดือน เช่น เสื้อผ้า เครื่องสำอาง โทรศัพท์ ค่าอินเทอร์เน็ต ฯลฯ (บาท)		
0 - 1,000	99	81.82
1,001 - 3,000	20	16.53
3,001 - 6,000	2	1.65

พฤติกรรมด้านการออมและการลงทุนของนักศึกษา

จากตารางที่ 3 นักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตโดยส่วนใหญ่มีเงินออมเฉลี่ยต่ำกว่า 1,000 บาท ต่อเดือนจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 87.60 และมีเงินออมในช่วง 1,001 ถึง 3,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 ซึ่งความสามารถในการเก็บเงินออมแต่ละเดือนนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถเก็บเงินออมได้ไม่เกินร้อยละ 5 ของรายได้ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 46.28 และรองลงมามีการออมเงินได้ร้อยละ 6 ถึง 10 ของรายได้ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 24.79 โดยส่วนใหญ่ นักศึกษามีการออมโดยการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 76.86 รองลงมาคือการออมแบบหยอดกระปุก จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 51.24 การออมแบบซื้อสลากออมเงิน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 และไม่มีการออมจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40

นอกจากนั้นด้านการลงทุนนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ลงทุนอะไรเลยจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 62.81 โดยนักศึกษาที่มีการลงทุนนั้นได้เลือกลงทุนในสลากออมทรัพย์ (สลากออมสิน สลาก ธกส. และสลาก ธอส.) จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 24.79 รองลงมาได้มีการลงทุนใน Crypto-Currency (สกุลเงินดิจิทัล) และมีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ (การลงทุนในหุ้นและกองทุนรวม) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมด้านการออมและการลงทุน

	จำนวน	ร้อยละ
เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)		
0 - 1,000	106	87.60
1,001 - 3,000	15	12.40
3,001 ขึ้นไป	0	0
สัดส่วนการออมต่อรายได้		
ไม่เกิน 5% ของรายได้	56	46.28
6 - 10% ของรายได้	30	24.79
11 - 15% ของรายได้	21	17.36
16 - 20% ของรายได้	9	7.44
21 - 25% ของรายได้	4	3.31
มากกว่า 25% ของรายได้	1	0.82
รูปแบบการออม (สามารถเลือกตอบได้หลายข้อ)		
บัญชีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์	93	76.86
หยอดกระปุก	62	51.24
ซื้อสลากออมเงิน	22	18.18
ไม่ได้ออม	15	12.40
การลงทุน (สามารถเลือกตอบได้หลายข้อ)		
ลงทุนในสลากออมทรัพย์	30	24.79
ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์	7	5.79
Crypto-currency	29	23.97
ไม่ได้ลงทุน	76	62.81

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ สาขาวิชา และสถานที่พักอาศัย กับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ T-test

จากจากตารางที่ 4 การทดสอบสมมติฐานด้วย Independent Samples T-test ที่กำหนดระดับนัยสำคัญ (α) 0.05 นั้น ผลจากการทดสอบพบว่าสำหรับนักศึกษาในหลักสูตรบัญชีบัณฑิตนั้นเพศที่แตกต่างกันมีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของเงินออมเท่ากับ 737.50 บาทต่อเดือน และเพศชายมีค่าเฉลี่ยของเงินออมเท่ากับ 332.76 บาทต่อเดือน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบเพศและพฤติกรรมการออม

	เพศชาย		เพศหญิง		df	t	p-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.			
เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน	332.76	377.557	737.50	683.624	119	-3.040	.008*

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลในด้านระดับชั้นปี กับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ One-way ANOVA

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างด้านรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำแนกตามระดับชั้นปีของนักศึกษาในหลักสูตรบัญชีบัณฑิตพบว่าระดับชั้นปีต่าง ๆ มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อทดสอบความแตกต่างของรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำแนกตามระดับชั้นปีเป็นรายคู่ พบว่าระดับชั้นปีต่าง ๆ มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบระดับชั้นปีกับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

		SS.	df.	MS.	F	p-value
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	37701649.995	3	12567216.665	3.406	.020*
	ภายในกลุ่ม	431741655.790	117	3690099.622		
	รวม	469443305.785	120			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์ระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล กับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square)

จากการทดสอบแตกต่างระหว่างระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลกับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต พบว่า ระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ไม่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเงินของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านการเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย กับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square)

การเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายจากรัฐบาลและมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลดังนี้คือการที่นักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตที่ได้รับทุนช่วยเหลือโควิด-19 จากมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกับรูปแบบการใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น หากมีเงินเหลือจึงค่อยเก็บออมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังตารางที่ 6 นอกจากนี้การเข้าร่วมโครงการจากรัฐบาลในโครงการเราชนะมีความสัมพันธ์กับสัดส่วนของการเก็บออมได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 รวมถึงการเข้าร่วมโครงการคนละครึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วย

ตารางที่ 6 การเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย และพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล

ตัวแปร	การเข้าร่วมโครงการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย				Chi-Square (Sig.)	p-value
	ได้รับทุนโควิด-19		ไม่ได้รับทุนโควิด-19			
	n	(%)	n	(%)		
ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น มีเงินเหลือเก็บ						
ระดับมากที่สุด	8	34.78	8	8.16	11.933	0.018*
ระดับมาก	5	21.74	37	37.76	(0.05)	
ระดับปานกลาง	8	34.78	41	41.84		
ระดับน้อย	2	8.70	11	11.23		
ระดับน้อยที่สุด	0	0.00	1	1.01		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์ด้านปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความรู้ในเรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square)

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล พบว่าเพศ และชั้นปีของนักศึกษาไม่มีความแตกต่างกับระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ปัจจัยส่วนบุคคล และระดับความรู้เรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	0 ถึง 5 คะแนน		6 ถึง 8 คะแนน		9 ถึง 10 คะแนน		Chi-Square (Sig.)	p-value
	n	(%)	n	(%)	n	(%)		
เพศ								
ชาย	9	13.04	53	76.82	7	10.14	13.948	0.223
หญิง	10	6.71	98	65.77	41	27.52		
ชั้นปี								
ปีที่ 1	4	10.53	29	76.32	5	13.15	29.659	0.214
ปีที่ 2	3	6.67	35	77.78	7	15.55		
ปีที่ 3	8	18.60	26	60.47	9	20.93		
ปีที่ 4	4	4.35	61	66.30	27	29.35		

สรุปและการอภิปรายผล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาการจัดการการเงินของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ในการเก็บข้อมูลแล้วใช้วิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐานเพื่ออธิบายผลการศึกษาระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล และพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล

จากผลการศึกษาพบว่าในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 นั้นนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 3,001 ถึง 6,000 บาท ซึ่งมีรายจ่ายส่วนใหญ่คือด้านที่อยู่อาศัย ตามด้วยด้านการศึกษา ด้านยานพาหนะ ด้านการอุปโภคและบริโภค ด้านความบันเทิง ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท และไม่เกิน 5% ของรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Nati et al. (2021) ซึ่งพบว่านักศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญกับการออมเท่าใดนัก อีกทั้งนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการลงทุน และมีการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ซึ่งสอดคล้องกับ Leekpai (2020) ส่วนการวัดระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ที่ระดับ 7 ถึง 8 (มีความรู้/ทักษะทางการเงินมาก) ซึ่งทำให้ทราบว่านักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตมีคะแนนหรือมีระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยสูง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาหญิงมีการออมเงินเฉลี่ยต่อเดือนที่สูงกว่านักศึกษาชายซึ่งสอดคล้องกับงานของ Inlakorn (2020) โดยนักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตชั้นปีที่ 4 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 เนื่องมาจากประสบการณ์ในการศึกษาที่ผ่านมาทำให้สามารถจัดการและบริหารด้านการเงินได้ค่อนข้างเป็นระบบกว่าการศึกษาในปีแรก ๆ อันสอดคล้องกับงานวิจัยโดย Lappanichayakun (2015) ที่กล่าวว่าความตระหนักด้านการวางแผนทางการเงินจะแตกต่างกันสำหรับนักศึกษาแต่ละชั้นปี ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมโครงการจากภาครัฐ

หรือมหาวิทยาลัยเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระการใช้จ่ายกับพฤติกรรมทางการเงินของนักศึกษาในช่วงสถานการณ์ Covid-19 นั้นจากผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการจ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการระหว่างนักศึกษาที่ได้รับทุนโควิด-19 และ ไม่ได้รับทุนโควิด-19 พบว่ารูปแบบการใช้จ่ายและการตระหนักถึงการใช้จ่ายอย่างเหมาะสมมีความสัมพันธ์กับการได้รับทุนสนับสนุนดังกล่าว โดยนักศึกษาที่ได้รับทุนจะมีการวางแผนการใช้จ่ายไว้อย่างกว้างขวางมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับทุน รวมถึงนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสนับสนุนการช่วยลดภาระจากภาครัฐบาลในโครงการเราชนะ และโครงการคนละครึ่งส่งผลให้นักศึกษากลุ่มที่เข้าร่วมโครงการมีพฤติกรรมการออมเงินที่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้คือปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการเข้าร่วมโครงการที่ช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเงินของนักศึกษาที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามระดับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ไม่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเงินของนักศึกษาที่แตกต่างกัน รวมทั้งปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่เกี่ยวข้องความรู้ด้านการจัดการการเงินของนักศึกษาที่แตกต่างกันอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

งานวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าการจัดการการเงินส่วนบุคคลมีความสำคัญและมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล ดังนั้นมหาวิทยาลัยต้องมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดการการเงินส่วนบุคคลเพื่อให้สามารถพัฒนาให้มีคุณลักษณะด้านการใช้จ่ายอย่างเหมาะสมในอนาคต จึงเป็นวิธีการอันจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดการทางการเงินได้อย่างเป็นระบบ ด้วยการกำหนดรายวิชาเกี่ยวกับการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล สำหรับนักศึกษาในทุกหลักสูตร อีกทั้งเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงาน สถาบันการเงิน หรือองค์กรภายนอกสามารถดำเนินการผ่านการจัดกิจกรรมหรือโครงการความร่วมมือที่ให้นักศึกษาได้เข้าร่วม เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน การตระหนักถึงประโยชน์ของการออมและการลงทุนอย่างถูกต้องได้ต่อไป นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมโครงการสนับสนุนจากภาครัฐสามารถช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลได้ ทั้งนี้ ภาครัฐควรกำหนดนโยบายและออกแบบแนวทางการช่วยลดภาระของประชาชนที่เหมาะสมตามสถานการณ์ ในรูปแบบของมาตรการช่วยเหลือซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการเปรียบเทียบความรู้ทางการเงินของนักศึกษาแต่ละคณะและมหาวิทยาลัย เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาพัฒนาส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จในการวางแผนทางการเงินของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Chansawaang, T. (2018). *Factors influencing personal financial planning behavior of undergraduate students Siam University*. Unpublished Master Independent Study. Bangkok: Siam University.
- Chirdchupunseree, H., & Chantuk, T. (2016). The pattern analysis of spending from demand for money of nursing students in private university. *Veridian E Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and Arts)*, 9(2), 597-609.
- Faul, F., Erdfelder E, Lang A-G., & Buchner A. (2007). G*power: a flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*, 39(2), 175-191. doi: 10.3758/BF03193146.
- Gaiyafai, W., Surasook, A., Susunnoen, N., Suwithamma, S., & Charatiam, N. (2020). Saving behavior of the student at Nakhon Ratchasima Rajabhat University. *Science and Technology Research Journal Nakhon Ratchasima Rajabhat University*, 5(1), 31-42.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E. (2010). *Multivariate Data Analysis* (7nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Inlakorn, S. (2020). An analysis of financial literacy of the student at Kasetsart University Sri Racha Campus. *Interdisciplinary Sripatum Chonburi Journal*, 6(2), 78-90.
- Kruithern, V. (2021). *Covid-19: New coronavirus threats to the world in 2020* [Online]. Retrieved on January 5, 2021 from <https://www.bbc.com/thai/international-55217851>.
- Lappanichayakun, S. (2015). *A Comparative study of undergraduate students' awareness and interest in personal financial planning Prince of Songkla University, Hat Yai Campus*. (Minor Thesis). Songkhla: Prince of Songkla University.
- Leekpai, P. (2020). Saving behaviors of undergraduate students in Trang Province. *SSRU Graduate Studies Journal*, 13(1), 111-126.
- Lertpiang, S. (2014). Behavior in personal planning of the students majoring in accounting, Faculty of Business Administration, Lampang College of Commerce and Technology. *Journal of Graduate Studies in Northern Rajabhat Universities*, 4(6), 15-26.
- Namphut, S., Jaroenjitrkam, A., & Wiwattana, S. (2014). *Personal Finance Management Strategy*. Bangkok: Thammasat University Press.
- Nati, T., Naraatcha, N., Sentima, M., Thuekaew M., Kheiwakdee, R., & Thrawichakon, S. (2012). *Saving behavior of the student at Chandrakasem Rajabhat University*. (Research Report) Research and Development Institute Chandrakasem Rajabhat University. Bangkok: Chandrakasem Rajabhat University.

- Ratanaprateepthong, S., & Thussanabanjong, N. (2020). *Unemployed youth - the informal education system severe problem during COVID-19* [Online]. Retrieved on January 6, 2021 from <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/893585>.
- Sahunan, S. (2018). Personal financial management behavior of Dusit Thani college students, Pattaya city. *Dusit Thani College Journal*, 12(2), 369-383.
- Sangwichitr, K., Saengkassanee, T., Jirathumrong, P., Intara, P., Sangsuwan, S., & Cheejaroen, P. (2019). A comparison of knowledge and behaviors of Prince of Songkla University students in personal financial planning before and after attending a personal finance course. *Hatyai Academic Journal*, 17(2), 127-141.
- Suktae, W., Wonglamthong, S., & Paipayob, T. (2019). A case study of Boromarajonani College of Nursing, Sawanpracharak Nakhonsawan. *Journal of Graduate Review Nakhon Sawan Buddhist College*, 7(2), 33-44.
- Sukwattanasup, P. (2015). *Factors of economics and environmental factors on savings are related to behavior of managing personal finances of working people in bangkok*. Unpublished Master Thesis. Bangkok: Siam University.
- Thaksin University. (2020). *Social distancing measure to prevent the spread of Covid-19* [Face book page]. Facebook. Retrieved on June 26 2021 from <https://www.facebook.com/we.tsu.ac.th/photos/a.849145495288323/1288353221367546>.
- Wornkhorporn, P. (2020). *"Half-per-person" project ranked first most popular* [Online]. Retrieved on January 7, 2021 from <https://www.prachachat.net/economy/news-569660>.